

Tendensen 2024-2025

Politiële criminaliteitsstatistieken

Politie

INHOUDSTAFEL

ALGEMEEN	3
Openheid en transparantie	3
Basisgegevens = aanvankelijk proces-verbaal	3
Snelheid van publicatie versus volledigheid databank	4
De voeding van de ANG verschilt naargelang politiezone	5
Volledigheid als element voor contextualisering.....	6
AANDACHTSPUNTEN BIJ HET LEZEN EN INTERPRETEREN	7
GEOGRAFISCHE VERGELIJKINGEN	10
Hitparades en criminaliteitsgraden.....	10
Het gegeven ‘bevolkingsaantal’ bij de opmaak van graden	10
Belang van een goede gemeentetypologie.....	11
Haalcriminaliteit versus brengcriminaliteit.....	11
Andere contextvariabelen voor het berekenen van graden.....	11
TENDENSEN 2024-2025	13
Aandachtspunt bij het vergelijken van jaren	13
Totale geregistreerde criminaliteit	14
Markante dalers	15
Opvallende stijgers.....	21

OPENHEID EN TRANSPARANTIE

In het kader van het bevorderen van openbaarheid van bestuur en een cijfermatig onderbouwd, **'evidence based' beleid**, werd door de minister van Binnenlandse Zaken voor een open en transparante communicatie gekozen betreffende de misdrijven die door de politiediensten in België worden geregistreerd. De Politiële Criminaliteitsstatistieken (PCS) worden per kwartaal gepubliceerd.

Met deze frequentie van publicatie en zonder afbreuk te doen aan de exhaustiviteit, functioneren deze cijfergegevens als een graadmeter of een barometer betreffende de in België geregistreeerde criminaliteit. De evolutie van de geregistreeerde criminaliteit in België wordt op deze manier dus gemonitord.

In de praktijk betekent dit dat zowel de burger als de verschillende actoren binnen het veiligheidsbeleid regelmatig over cijfers beschikken voor de verschillende bestuursniveaus (gemeente, politiezone, arrondissementeel, provinciaal, gewestelijk en federaal). Daarnaast blijft **strategische lange-termijn-analyse** mogelijk omdat verschillende jaren in oenschouw worden genomen. De politie kan voor het opstellen en evalueren van haar operationele werking steunen op eigen maandelijkse barometers en rechtstreekse bevestigingen van gegevensbanken.

BASISGEGEVEN = AANVANKELIJK PROCES-VERBAAL

Het basisgegeven van de geregistreeerde criminaliteitsstatistieken is het aanvankelijk proces-verbaal dat door de politiediensten van de Geïntegreerde Politie, gestructureerd op twee niveaus, werd opgesteld, ongeacht of het gaat om een voltooid misdrijf of een poging. Bij het opstellen van het proces-verbaal dient voor elk feit gepleegd in België 1 van de 565 gemeenten¹ gekozen te worden als zijnde de pleegplaats van het feit. Het zijn deze gemeenten die daarna geaggregeerd worden naar de hogere geografische niveaus (politiezone, gerechtelijk arrondissement, ...) in de rapporten.

Bij de periodieke verspreiding van deze barometer inzake criminaliteit wordt getracht steeds zoveel mogelijk informatie aan te bieden. Concreet betekent dit dat er gegevens ter beschikking worden gesteld inzake:

- De **strafrechtelijke inbreuken** op zich: de inbreuken op het Strafwetboek (misdaden, wanbedrijven en overtredingen) en de inbreuken op de Bijzondere Wetten (bijvoorbeeld de Drugswet van 1921).

¹ Op 31 december 2024 waren er nog 581 gemeenten. Op 1 januari 2025 zijn er 28 gemeenten gefuseerd.

- De **criminele figuren/ fenomenen**: feiten die niet als dusdanig in het Strafwetboek zijn opgenomen, maar waarmee men in de dagelijkse politiepraktijk regelmatig wordt geconfronteerd. Het betreft een combinatie van een misdrijf (bv. diefstal) met onder andere het voorwerp of vervoermiddel waarop dit misdrijf betrekking heeft (bv. autodiefstal), de plaats waar het misdrijf gepleegd is (bv. woninginbraak) of de manier waarop het misdrijf gepleegd werd (bv. diefstal gewapenderhand). De definitie en afbakening van deze criminele figuren vloeit voort uit de werkzaamheden van de Werkgroep Politiestatistiek (WPS).
- De **plaatsbestemming** van een feit: de functie die de plaats vervult waar het misdrijf is gepleegd (bv. openbare weg, onderwijsinstelling, ...).
- De **voorwerpen**: de zaken die het meest gestolen worden bij verschillende types van diefstal worden weergegeven.
- De **vervoermiddelen**: de gestolen auto's worden voorgesteld per merk.
- De **niet-misdrijven**: naast de strafrechtelijke inbreuken worden er in de politieke databank ook een aantal feiten geregistreerd die op zich niet strafbaar zijn, doch waarvoor toch een proces-verbaal wordt opgemaakt (bv. zelfmoord, familiale moeilijkheden, verloren voorwerpen, ...).

Aan de hand van dit instrument wordt het mogelijk een vinger aan de pols te houden, nieuwe criminaliteitstendensen sneller te detecteren en dus, indien nodig, een bijsturing van het veiligheidsbeleid te initiëren.

SNELHEID VAN PUBLICATIE VERSUS VOLLEDIGHEID DATABANK

Hiervoor is een snelle, betrouwbare vrijgave van gevalideerde gegevens van primordiaal belang. Voor de criminaliteitsstatistieken per kwartaal betekent dit concreet dat betrouwbare cijfers in principe beschikbaar zijn tot een periode van een viertal maanden voorafgaand aan de datum van afsluiting van de databank. Die bufferperiode wordt gehanteerd omdat een voldoende **hoge volledigheid van de databank nodig** is om zinvolle analyses te kunnen maken.

Een proces-verbaal dient volgens de richtlijnen namelijk binnen de 3 weken te worden afgewerkt en overgemaakt aan de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG)², die de bron vormt voor de opmaak van de PCS. Voor een deel van de processen-verbaal verloopt dit verwerkingsproces echter met enige vertraging. Op jaarbasis komt de volledigheid van de cijfers niet in het gedrang omdat bij de afsluiting voor de opmaak van de jaarlijkse Politieke Criminaliteitsstatistieken hiermee rekening wordt gehouden zodat de betrouwbaarheid van de cijfers globaal genomen verzekerd is. Daardoor kunnen de PCS over het verloop van de jaren een **betrouwbaar beeld** geven over de tendensen in de vastgestelde criminaliteit.

² De Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) is een politiedatabank waarin feiten geregistreerd worden op basis van processen-verbaal die voortvloeien uit de missies van de gerechtelijke en bestuurlijke politie. Zij laat toe om tellingen uit te voeren op verschillende statistische variabelen, zoals het aantal geregistreerde feiten, de modus operandi, de voorwerpen gehanteerd bij het misdrijf, de gebruikte vervoermiddelen, de bestemmingen-plaats, ...

De huidige versie van de PCS bevat gegevens tot en met (pleegdatum) 31 december 2025 (datum van afsluiting van de gegevensbank is 24 april 2026). De gegevens voor de jaren 2001 tot en met 2014 worden niet langer gepubliceerd, maar blijven wel opvraagbaar bij de Directie van de politionele informatie en de ICT-middelen (DRI) – Business Unit Beleid en beheer.

DE VOEDING VAN DE ANG VERSCHILT NAARGELANG POLITIEZONE

Op basis van een driemaandelijke extractie³ uit de ISLP⁴-servers van de 176 politiezones⁵, die vergeleken wordt met de Algemene Nationale Gegevensbank, kan *grosso modo* ingeschat worden welk percentage van aanvankelijke processen-verbaal (gerechtelijk-niet-verkeer), opgesteld door die korpsen, zich nog niet in de ANG bevindt. Onderstaande tabel toont aan dat de **voeding vanuit de politiezones** niet overal met dezelfde snelheid gebeurt, wat dus een negatief effect heeft op de volledigheid van de criminaliteitsstatistieken, zeker wat betreft de cijfer rapporten die betrekking hebben op de politiezones (en gemeenten) in kwestie. Vanzelfsprekend hebben deze achterstanden ook een impact, hetzij beperkter, op de hoger liggende geografische entiteiten tot en met het nationaal niveau toe.

% aanvankelijke gerechtelijke PV's 2025 nog niet in ANG	# PZ
0% (dus alle PV's in ANG)	7
< 1%	63
1% - < 3%	68
3% - < 5%	25
5% of meer	13
Totaal aantal politiezones	176

Tabel 1: verdeling van de 176 politiezones (registrerend korps) naarmate de volledigheid van hun voeding naar de ANG, dit wat betreft de aanvankelijke gerechtelijke PV's (niet-verkeer) opgesteld in ISLP in 2025. (Bron: Stuurbord ANG de dato 22 april 2026)

³ De meest recente dateert van 22 april 2026. Op die datum bedroeg de volledigheid van de ANG, voor de aanvankelijke processen-verbaal van 2025 (datum "in behandeling" ISLP), op nationaal niveau 96,6%.

⁴ Integrated System for Local Police, een informaticatoepassing die onder meer wordt gebruikt om processen-verbaal te registreren. Oorspronkelijk enkel gebruikt door de lokale politie (PZ), maar sinds enkele jaren ook door bepaalde federale politiediensten (spoorwepolitie, wegpolitie, ...).

⁵ Volgend op de Wet van 7 december 1998 tot de organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, werden er 196 politiezones opgericht. Sindsdien hebben zich meerdere fusies voorgedaan waarbij twee, of zelfs drie, politiezones samensmolten tot een nieuwe politiezone. Een voorbeeld van dergelijke fusie is de politiezone "Limburg Regio Hoofstad", bestaande uit de voormalige zones "HAZODI" en "West-Limburg". Momenteel bestaan er in België 176 politiezones. Deze fusies werden met terugwerkende kracht toegepast op alle pleegjaren teneinde de vergelijkbaarheid over de tijd mogelijk te maken. Ook op het niveau van de gerechtelijke arrondissementen werd in 2014 een hervorming doorgevoerd waardoor de 27 'oude' arrondissementen werden herleid tot 12. Wel werden er 14 parketten voorzien en ook op politieel niveau kwamen er 14 gedeconcentreerde gerechtelijke directeurs. De PCS op het niveau van de gerechtelijke arrondissementen volgen deze 14-delige structuur die evenals de fusies bij de politiezones met terugwerkende kracht werd toegepast op alle pleegjaren.

VOLLEDIGHEID ALS ELEMENT VOOR CONTEXTUALISERING

We vermelden hier deze cijfers zeker niet om de politiezones met de vinger te wijzen, doch om de gebruiker van de cijfers te waarschuwen dat de tendensen (in casu: vastgestelde dalingen) in de cijfers mogelijks nog kunnen veranderen. Dit is namelijk de eerste contextualisering van de cijfers die dient te gebeuren. De **reden van de tragere voeding** kan verschillende oorzaken hebben: technische problemen, capaciteitsproblemen, andere operationele prioriteiten, ...

AANDACHTSPUNTEN BIJ HET LEZEN EN INTERPRETEREN

Bij het lezen en interpreteren van deze rapporten is het belangrijk dat volgende aandachtspunten in acht worden genomen.

- In een eerste grafiek wordt het **totaal aantal geregistreerde feiten** weergegeven en dit over alle misdrijfcategorieën heen. Op zich zegt dit cijfer niet zoveel, gezien het gaat om een combinatie van zeer ernstige feiten (bv. moord) en eerder lichtere inbreuken (bv. openbare dronkenschap). Het is dus interessanter om elk specifiek misdrijf apart te bekijken.
- Op te merken valt dat **verkeersinbreuken** “out of scope” zijn, deze maken immers deel uit van een aparte rapportage.
- De rapportage gebeurt op **pleegplaats** (dus ongeacht het registrerend korps) en **pleegdatum**.
- Wanneer een overzicht wordt gegeven per maand, dan dienen de meest recente maanden met de nodige omzichtigheid te worden bekeken, gezien mogelijks nog niet alle feiten geregistreerd zijn in de ANG.
- Feiten die niet gekend zijn bij de politie (**dark number**) worden per definitie niet meegeteld. Hiervoor kan een **Veiligheidsmonitor** een indicatie⁶ geven.
- Feiten gepleegd op de nationale luchthaven “**Brussels Airport**” worden niet toegewezen aan de gemeenten (of politiezones) op wiens grondgebied de luchthaven ligt (in casu: Zaventem, Machelen en Steenokkerzeel).⁷ Ze zijn wel aanwezig in de hogere niveaus (gerechtelijk arrondissement Halle-Vilvoorde / provincie Vlaams-Brabant / Vlaams Gewest).⁸
- Bij de interpretatie van een (lichte) daling moet enig voorbehoud gemaakt worden omdat door aanvulling met nog niet geregistreerde feiten deze daling kan ombuigen tot een status quo of zelfs een stijging.
- **Technische verbeteringen** kunnen aanleiding geven tot lichte schommelingen tussen twee verschillende afsluitingen die worden uitgevoerd, dit naast effecten veroorzaakt door laattijdige vattingen (zie eerder in dit document) en feiten die laattijdig ter kennis worden gebracht (zie verder in dit document).
- **Coronacrisis**: De jaren 2020 en 2021 waren uitzonderlijke en atypische jaren omwille van de coronacrisis. De hiermee samenhangende maatregelen in de strijd tegen COVID-19 hadden een duidelijke impact op de geregistreerde criminaliteit, zoals uitvoerig werd beschreven in de tendensennota’s van de voorbije jaren. Dit is een zeer belangrijk element, waarmee rekening gehouden dient te worden bij de interpretatie van de criminaliteitsstatistieken over de jaren heen.

⁶ De meest recente versie van deze bevolkingsenquête dateert van 2024.

⁷ Sinds april 2019 werd in overleg met CSD Halle-Vilvoorde en de 3 betrokken politiezones een optimalisatie (uitbreiding) uitgevoerd van deze toekenning van feiten aan “Brussels Airport”, dit met terugwerkende kracht voor alle pleegjaren. Dit heeft tot gevolg dat de cijfers voor de betrokken 3 gemeenten (en politiezones) heden lager liggen dan in voorgaande rapportages.

⁸ Hierbij dient opgemerkt te worden dat in vroegere rapportages deze feiten werden toegewezen aan: gerechtelijk arrondissement Brussel / provincie Brussel-Hoofdstad / Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit is dus sinds april 2019 en met terugwerkende kracht voor alle pleegjaren aangepast.

- Proactieve versus reactieve misdrijven:
 - Voor bepaalde misdrijfcategorieën (vb. drugsinbreuken, illegaal verblijf op het grondgebied, schijnhuwelijken, illegale wapendracht, financiële en economische misdrijven) is de registratie sterk afhankelijk van de inspanningen die door de politiediensten worden geleverd. Men noemt dit **proactieve misdrijven (“haalcriminaliteit”)**: hoe meer men ernaar zoekt (acties), hoe meer feiten men vindt. Hoe meer drugscontroles er bijvoorbeeld gebeuren, hoe meer mensen men zal betrappen met drugs op zak en dus hoe meer processen-verbaal er (**ambtshalve**) zullen opgesteld worden. Een stijging in de geregistreerde cijfers voor dergelijke misdrijven wil dus niet noodzakelijkerwijze zeggen dat er ook in de realiteit een stijging is. Evoluties zijn eerder een **indicator voor politieactiviteit**.
 - Andere misdrijfcategorieën (vb. inbraken, diefstal gewapenderhand, geweld tegen personen, beschadigingen) zijn veel minder gevoelig voor de politieactiviteit. Dit zijn de **reactieve misdrijven (“brengcriminaliteit”)**. Er wordt een PV opgesteld door de verbalisant omdat men geïnformeerd is door het slachtoffer (**klacht**) of door derden (**aangifte**). Evoluties zijn eerder een reflectie van het werkelijk voorkomen van een fenomeen, MAAR kunnen ook bepaald worden door bv. een wijziging in de **aangiftebereidheid** van de bevolking. Een middel om dit *dark number* in te schatten is een Veiligheidsmonitor (bevolkingsenquête).
- **Veranderingen in de wetgeving** kunnen een invloed hebben op de cijfers. Een voorbeeld hiervan is het nieuwe seksueel strafrecht dat op 1 juni 2022 in werking is getreden. Een dergelijke wetswijziging vergt een zekere aanpassingstijd op het niveau van de vatting van de gestructureerde gegevens van de processen-verbaal. Als gevolg daarvan kan er een vertraging optreden bij het verzenden van de gegevens naar de politiedatabank. Daarnaast worden een aantal stijgingen veroorzaakt door het gegeven dat recentelijk een nieuwe feitcode gecreëerd werd voor de misdrijftypes in kwestie. Of omgekeerd, zijn er dalingen vast te stellen die te wijten zijn aan het afschaffen van bepaalde codes. De desbetreffende stijgingen en dalingen zijn dus eerder “kunstmatig” te noemen en hebben geen functionele betekenis⁹.
 Omwille van deze reden dienen de cijfers in hoofdcategorie zedenmisdrijven met de nodige voorzichtigheid gelezen en geïnterpreteerd te worden. De hervorming van het seksueel strafrecht in 2022 is een breuklijn, die wordt weerspiegeld in de politiestatistieken en waarmee rekening gehouden dient te worden bij de interpretatie van de cijfers.
- De politieke criminaliteitsstatistieken zijn een graadmeter betreffende de in België geregistreerde criminaliteit, maar op basis van deze criminaliteitsstatistieken kan de werklast van de politiediensten niet worden weergegeven. Zo maken bepaalde criminele fenomenen zeer vaak het onderwerp uit van **gerechtelijke dossiers en onderzoeken** in het kader van de **georganiseerde criminaliteit**. In dit soort onderzoeken en dossiers is er zelden sprake van eenvoudige of geïsoleerde misdrijven, maar vaak gaat het om verschillende soorten gepleegde criminele feiten in het kader van eenzelfde zaak: diefstallen, slagen en verwondingen, oplichting, witwassen, enz.

⁹ Met andere woorden, de stijging of daling is geen indicatie dat het fenomeen “erger of beter geworden is”.

De laatste jaren kan vastgesteld worden dat de **georganiseerde criminaliteit steeds complexer, digitaal en internationaler** is geworden, waardoor de werklust voor politieagenten steeds lastiger en zwaarder wordt. Daarbovenop heeft de ontmanteling van Sky ECC¹⁰ het aantal behandelde dossiers sterk verhoogd en werkt de politie verder aan onderzoeken die meerdere jaren in beslag kunnen nemen.

Tot slot moet er rekening mee worden gehouden dat één enkel feit de inbeslagname van een kleine hoeveelheid drugs kan betekenen, maar evenzeer kan het gaan om de inbeslagname van meerdere ton drugs. De politieke criminaliteitsstatistiek op zich kunnen de omvang van het onderzoekswerk en de complexiteit van dossiers niet in kaart brengen.

¹⁰ In maart 2021 viel de politie binnen op meer dan 200 adressen in België na de kraak van versleutelde communicatiedienst Sky ECC. Het onderzoek startte in 2016 toen speurders voor het eerst een Sky ECC-telefoon vonden, en duurde tot februari 2021 toen de politie volledige toegang kreeg tot de versleutelde berichten.

GEOGRAFISCHE VERGELIJKINGEN

HITPARADES EN CRIMINALITEITSGRADEN

Geregeld verschijnen in de media “hitparades” waarin gemeenten met elkaar vergeleken worden op vlak van geregistreerde criminaliteit. Men wil immers graag een antwoord krijgen op de vraag “Waar situeert zich de meeste criminaliteit?”. Gemeenten uit dezelfde regio of gemeenten verspreid over het ganse land, die “vergelijkbaar” zouden zijn omwille van hun stedelijk karakter worden dan met elkaar vergeleken qua geregistreerde criminaliteit. Men doet dit meestal door middel van het berekenen van een criminaliteitsgraad, met andere woorden, **men deelt het aantal geregistreerde feiten door het aantal inwoners**. Soms gebeurt dit voor het geheel van de geregistreerde criminaliteit, soms voor bepaalde misdrijftypes.

De criminaliteitscijfers van gemeenten vergelijken enkel op basis van het afwegen ten opzichte van het bevolkingsaantal, volstaat **niet** om op een verantwoorde manier een vergelijking te maken tussen gemeenten. De vergelijking maken op basis van een criminaliteitsgraad voor het geheel van de geregistreerde criminaliteit is eveneens af te raden, omdat op dergelijke wijze elk misdrijf, ongeacht de ernst (vb. een moord versus een fietsdiefstal, evenveel “gewicht” krijgt in de berekening.

HET GEGEVEN ‘BEVOLKINGSAANTAL’ BIJ DE OPMAAK VAN GRADEN

Naast het bevolkingsaantal verschillen de gemeenten onderling ook sterk op andere gebieden die een invloed kunnen hebben op de criminaliteit. Zo zijn bijvoorbeeld de steden aantrekkingspolen voor werk, handel, onderwijs, toerisme, ... Het aantal personen (potentiële daders en slachtoffers) aanwezig op hun grondgebied is dagelijks veel hoger dan het aantal officieel ingeschreven inwoners. Al deze personen kunnen vanzelfsprekend ook slachtoffer worden van misdrijven en de dagelijkse toestroom van personen creëert op zijn beurt een aantrekkingskracht voor crimineel gedrag. Ook de kustgemeenten situeren zich in een gelijkaardige positie en kennen op sommige tijdstippen een grote tijdelijke bevolking. Andere voorbeelden zijn studentensteden, toeristische trekpleisters, shoppingcenters buiten de stadskernen, ... Men moet steeds in het achterhoofd houden dat voor een gemeente waar een sterk verschil kan bestaan tussen de officiële bevolking en de aanwezige dagelijkse bevolking, **de criminaliteitsgraad niet altijd een accuraat beeld geeft** en dus ook niet de juiste posities in dergelijke “hitparades” weergeeft.

BELANG VAN EEN GOEDE GEMEENTETIPOLOGIE

Wat betreft de onderlinge vergelijking van gemeenten is het daarom aangewezen gebruik te maken van een gemeentetypologie, die alle gemeenten opdeelt in vergelijkbare groepen (bijvoorbeeld zwak uitgeruste kleine stad, grote stad, sterk morfologisch verstedelijkte gemeente) qua morfologie, uitrustingsniveau, ... Vergelijkingen binnen één vergelijkbare groep geven dan een realistischer beeld. De huidige gemeentetypologie is evenwel aan herziening toe, aangezien de laatste versie zich baseerde op gegevens van 1991 en de accuraatheid ervan afgenomen is. Bovendien blijft het moeilijk om binnen eenzelfde type van gemeenten vergelijkingen te maken, specifiek voor wat de vergelijking tussen de 5 grote steden betreft (Antwerpen, Gent, Brussel-stad, Charleroi en Luik). Daar komen de gemeentegrenzen niet altijd overeen met de werkelijke “stadsgrenzen” (het aaneengesloten stedelijk weefsel). Het administratieve geheel kan kleiner zijn dan wat de stad in werkelijkheid is, omgekeerd kunnen de gemeentegrenzen ook ruimer zijn dan de “stadsgrenzen”. Op die manier kunnen criminaliteitsgraden enkel op basis van het aantal inwoners misleidend zijn, omdat de noemer (= het bevolkingsaantal) soms te groot is en soms te klein is.

HAALCRIMINALITEIT VERSUS BRENGCRIMINALITEIT

Als men al wil werken met een criminaliteitsgraad is het zeker **niet** aangewezen dit te doen **op het geheel van de geregistreerde criminaliteit**, dit omdat er een grote inhoudelijke variëteit bestaat aan misdrijven (een fietsdiefstal is geen moord). Bovendien komen sommige misdrijftypes heel vaak voor en andere veel minder. Niet alle misdrijftypes lenen zich tot het opstellen van een graad. Men dient een **onderscheid** te maken tussen “haalcriminaliteit” en “brengcriminaliteit”. De laatste groep wordt geregistreerd op basis van klacht van het slachtoffer (bv. woninginbraak) waarbij de aangiftebereidheid eerder afhankelijk is van het soort delict dan van de ruimtelijke omgeving. Voor de “haalcriminaliteit” (bv. drugsdelicten) kan en zal het aantal registraties sterk variëren naargelang de **politieactiviteit** in een bepaald criminaliteitsdomein. Als er geen of weinig politieactiviteit is in dat bepaalde domein, wordt dit soort van criminaliteit weinig of niet gedetecteerd, omgekeerd kan een goed gesitueerde politieactie wel een aanzienlijke detectie weergeven. Belangrijk is dat die politieactiviteit meebepaald wordt door prioriteitsstellingen in het veiligheidsbeleid die geografisch kunnen verschillen.

ANDERE CONTEXTVARIABLEN VOOR HET BEREKENEN VAN GRADEN

Een graad hoeft zich tenslotte ook niet altijd te baseren op het aantal inwoners. Zo bieden we enkele alternatieven op het interactieve deel van de website onder de vorm van kaarten. Voor autodiefstal en diefstal uit voertuig kan men de relatie leggen met het **aantal ingeschreven voertuigen**¹¹, voor woninginbraak met het **aantal woongelegenheden** en voor intrafamiliaal geweld met het **aantal huishoudens**.

¹¹ Met betrekking tot het aantal ingeschreven voertuigen dient opgemerkt te worden dat leasingwagens worden toegewezen aan de gemeente waar de maatschappelijke zetel van de leasingmaatschappij gelegen is en niet aan de gemeente waar de gebruiker ervan woont, wat bijgevolg een onderschatting van de graad kan veroorzaken in die gemeenten waar leasingmaatschappijen gevestigd zijn.

Definities en bronnen van de gebruikte contextvariabelen:

- **Voertuig** (bron: FOD Economie): Het voertuigenpark geeft een overzicht van alle in België ingeschreven gemotoriseerde voertuigen op datum van 1 augustus. Deze inschrijving vermeldt in het geval van een natuurlijke persoon het adres van de hoofdverblijfplaats en in het geval van een rechtspersoon (bijvoorbeeld bedrijfswagens) het adres van de maatschappelijke zetel.
- **Woongelegenheden** (bron: FOD Economie): Gebouw of gedeelte van een gebouw bestemd om bewoond te worden door een gezin of als dusdanig gebruikt, om het even of het gezin bestaat uit een persoon die alleen leeft of uit meerdere personen en waar de verschillende gezinsactiviteiten (wonen, slapen, eetmaal bereiden, ...) kunnen worden uitgeoefend. Zijn geen woongelegenheden in die zin: de kamers in gebouwen met collectieve woongelegenheden zoals in kloosters, klinieken, hospitalen, weeshuizen, bejaardentehuizen, ...
- **Huishouden** (bron: FOD Economie): Het huishouden bestaat uit een persoon die gewoonlijk alleen leeft, ofwel uit twee of meer personen, al dan niet met elkaar verwant, die gewoonlijk in dezelfde woning wonen en er samenleven. De statistiek van de huishoudens is afgeleid uit het bestand van de bevolking volgens het Rijksregister.

TENDENSEN 2024-2025

AANDACHTSPUNT BIJ HET VERGELIJKEN VAN JAREN

Alle vergelijkingen (absoluut of procentueel) tussen 2025 en 2024 hebben steeds betrekking op de desbetreffende jaren, dit op nationaal niveau, tenzij het anders wordt vermeld. Hierbij dient steeds voor ogen gehouden te worden dat de feiten die gepleegd werden in 2025 minder tijd gehad hebben om geregistreerd te worden in de Algemene Nationale Gegevensbank dan de feiten die gepleegd werden in 2024. Of anders gezegd: het is niet uitgesloten dat een momenteel vastgestelde daling van het aantal geregistreerde feiten voor 2025 ten opzichte van 2024 (betreffende een bepaalde misdrijfcategorie en/of een bepaald geografisch gebied) uiteindelijk nog kan resulteren in een status quo of zelfs een lichte stijging. Hoe groter echter de huidige daling, hoe kleiner die kans. Vanzelfsprekend bestaat er een samenhang met de mate van volledigheid, zoals hierboven reeds werd aangehaald. Een huidige stijging daarentegen, zal logischerwijze steeds een stijging blijven.

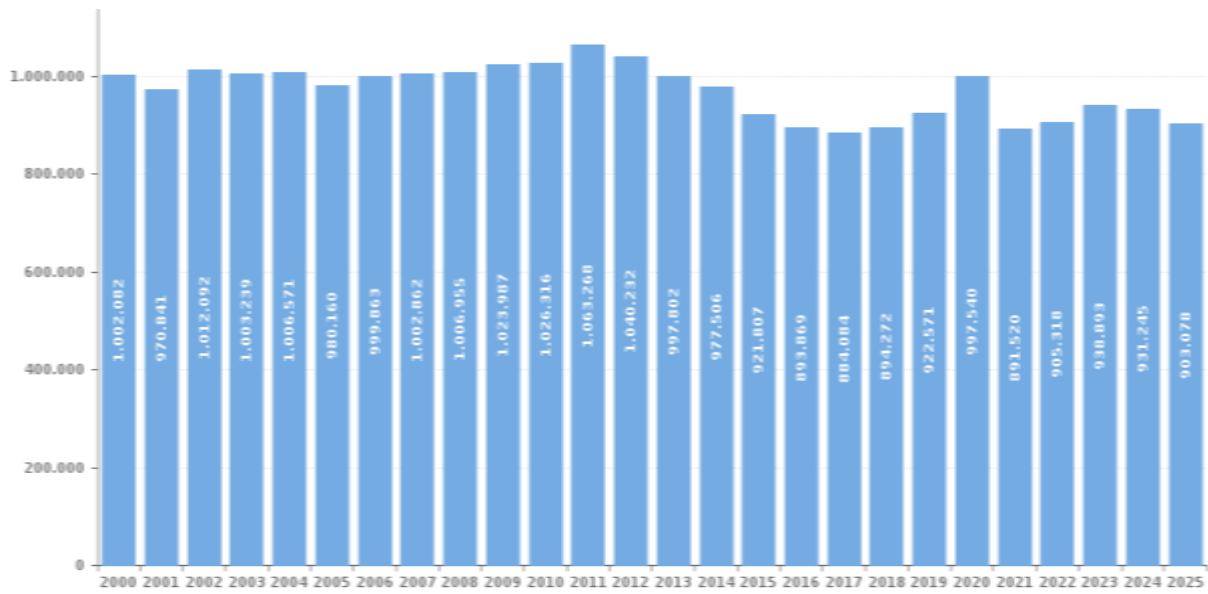
Bijkomend dient opgemerkt te worden dat de jaren 2020 en 2021 uitzonderlijke en atypische jaren waren omwille van de coronacrisis. De hiermee samenhangende maatregelen in de strijd tegen COVID-19 hadden een duidelijke impact op de geregistreerde criminaliteit, zoals uitvoerig werd beschreven in de tendensennota's van deze 2 jaren. Dit is een zeer belangrijk element, waarmee rekening gehouden dient te worden bij de interpretatie van de criminaliteitsstatistieken over de jaren heen.

In wat volgt zal er eerst ingegaan worden op de totale geregistreerde criminaliteitscijfers. Vervolgens belichten we een aantal markante dalers, waaronder de grootste groep misdrijfvormen, met name de diefstallen, gevolgd door enkele opvallende stijgers.

TOTALE GEREGISTREERDE CRIMINALITEIT

Voor 2025 (pleegdatum) bedroeg het aantal door de politiediensten (Lokale en Federale Politie) in een proces-verbaal geregistreeerde misdrijven (= inbreuken op het Strafwetboek en inbreuken op bijzondere wetgeving, zoals de Drugswet, Wapenwet, Vreemdelingenwet, ...) in totaal **903.078 feiten**. Dit is een lichte daling (-3,0%) in vergelijking met 2024 (931.245 feiten).

Grafiek 1: aantal geregistreeerde criminele feiten doorheen de tijd

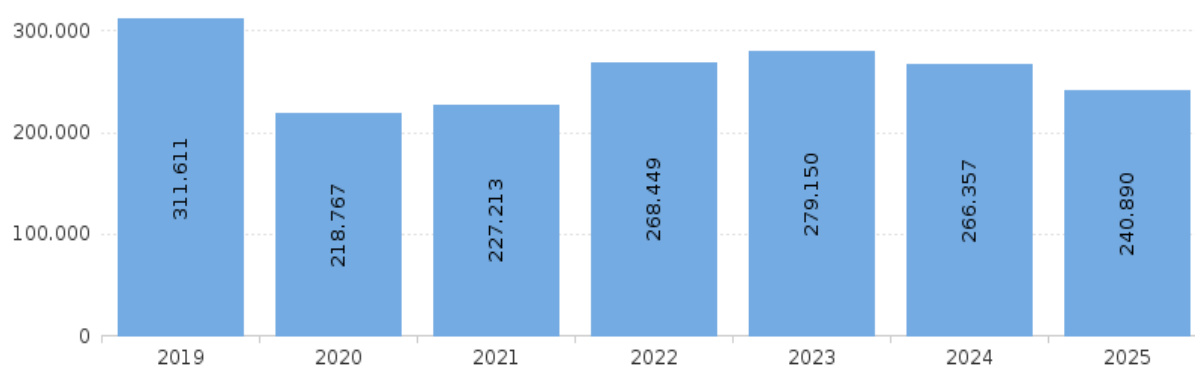
Rekening houdend met **mogelijks laattijdige vattingen** (die momenteel dus nog niet in de cijfers verwerkt zijn), kan redelijkerwijze verwacht worden dat deze lichte daling zal evolueren naar een status quo ten opzichte van 2024. Naast vertraagde vattingen, gebeurt het voor bepaalde specifieke misdrijfcategorieën ook relatief frequent dat de **politie slechts laattijdig op de hoogte wordt gebracht** van het misdrijf (vb. een persoon is slachtoffer van een zedenfeit in de lente van 2025, maar dient pas klacht in een jaar later). Ook dit (weliswaar veel minder groot) effect kan er dus voor zorgen dat bij latere publicaties, de cijfers voor een eerder pleegjaar toch nog stijgen. Bij elke nieuwe publicatie (doorgaans 4 keer per jaar) worden alle cijfers van de vorige pleegjaren dus aangevuld met wat intussen nieuw in de nationale databank is binnengekomen, teneinde een zo volledig mogelijk beeld te geven.

Een nationale tendens (globaal of voor een specifiek fenomeen) sluit daarenboven niet uit dat op andere geografische niveaus (vb. een bepaalde provincie, een gemeente, ...) zich het omgekeerde voordoet. Het kan bijvoorbeeld goed zijn dat het aantal geregistreeerde woninginbraken op nationaal niveau daalt, maar dat er toch veel gemeenten zijn waar het stijgt.

Tot slot mag niet vergeten worden dat dit nog steeds een totaalcijfer is van heel uiteenlopende misdrijftypes, zowel inhoudelijk als naar ernst. Dezelfde evolutie voltrekt zich echter niet bij alle criminele fenomenen. In wat volgt, zullen we stilstaan bij een aantal fenomenen die een daling of een stijging kennen in het afgelopen jaar.

Het grootste aandeel (bijna 27%) van de geregistreerde misdrijven zijn feiten van **diefstal en afpersing** en dit in al zijn verschijningsvormen (inbraken in gebouwen, autodiefstallen, diefstallen met geweld, ...). Tevens is de sterkste daling in absolute aantallen terug te vinden bij de diefstallen. In 2025 werden er 240.890 feiten van diefstal en afpersing geregistreerd. Dit is een daling in absolute cijfers van -25.467 feiten (-%) in vergelijking met 2024 (266.357 feiten). In vergelijking met het pre-coronatijdperk (2019 - 311.611 feiten) is er nog steeds een sterkere daling zichtbaar (-70.721 feiten of -22,7%).

Grafiek 2: aantal geregistreerde feiten inzake diefstal en afpersing

Deze daling manifesteert zich bij verschillende diefstalvormen. Zo vertonen de **inbraken in gebouwen** een daling met 7,3%. Het betreft een daling met 3.470 feiten van 47.845 (2024) naar 44.375 (2025). Inbraken in gebouwen kunnen worden ingedeeld in 3 groepen volgens de bestemming van het gebouw:

1. woningen;
2. openbare gebouwen;
3. bedrijven of handelszaken.

Binnen deze 3 types van gebouwen nemen de woninginbraken iets meer dan 75 % van het totaal in, wat niet abnormaal is gegeven het feit dat er veel meer woningen zijn dan andere gebouwen.

Wat de **woninginbraken** betreft (35.438 feiten in 2025) is er een daling (-7,6% of -2.911 feiten) ten opzichte van 2024 (38.349 feiten) waardoor dit het laagste cijfer ooit is met uitzondering van de coronajaren 2020 en 2021. Hierbij kan opgemerkt worden dat de ongezien lage aantallen in 2020 en 2021 samenhangen met de coronamaatregelen. Door de sluiting van sommige bedrijven, handelszaken en winkels en het verplichte thuiswerk, waren de mensen meer thuis dan gewoonlijk. Ook de landsgrenzen die tijdelijk gesloten waren en bijhorende grenscontroles, het verplaatsingsverbod, de avond- en nachtklok speelden een rol.

Verder kan er in dit kader vermeld worden dat bijna 40% van de registraties pogingen tot inbraak zijn en het bij 60% van de gevallen om voltooide feiten gaat.

De belangrijkste tijdstippen voor het plegen van deze inbraken blijven de wintermaanden. Tijdens deze donkere maanden wordt het 's avonds vroeger duister en blijft het 's morgens langer donker, waardoor de kans op detectie kleiner is.

Ondanks de daling van het aantal feiten blijven woninginbraken immers een lokale prioriteit, gelet op hun grote impact op het veiligheidsgevoel van burgers. Daarom worden ze in de meeste zonale veiligheidsplannen (ZVP) nog steeds expliciet opgenomen als prioritair fenomeen, afgestemd op de lokale veiligheidsnoden.

Veiligheidsmonitor 2024¹²

De Veiligheidsmonitor is een grootschalige enquête georganiseerd door de Federale Politie waarbij de Belgische bevolking over verschillende veiligheidsthema's worden bevraagd. Eén van de belangrijke functies hierbij is de peiling naar slachtofferschap en aangiftegedrag. Hierdoor krijgt men een inzicht in de grootteorde van het aantal feiten dat niet aangegeven wordt en aldus niet kan voorkomen in de geregistreerde criminaliteit.

Methodologisch moeten hier de nodige waarschuwingen gegeven worden, omdat de gehanteerde omschrijvingen/definities tussen de Veiligheidsmonitor en de Politie Criminaliteitsstatistieken niet steeds voor 100% dezelfde lading dekken. Detailonderzoek is aan de orde.¹³

Van de slachtoffers van inbraak verklaart 70,4% klacht te hebben neergelegd voor de desbetreffende inbraak (of de laatste inbraak indien de respondenten slachtoffer zijn geweest van meerdere inbraken). Dit betekent dat ongeveer 30%¹⁴ van de inbraken niet zouden worden aangegeven.

Het hoge percentage van aangifte van woninginbraak (in vergelijking met andere feiten) kan worden verklaard door het (financiële) belang van de geleden schade, door de wens om de gestolen goederen te recupereren en/of de dader(s) terug te vinden, maar ook door het feit dat verzekeringsmaatschappijen een proces-verbaal vragen om de verzekeringnemers schadeloos te stellen.

Wat de pogingen tot inbraak betreft, gaf 33,5% van de respondenten aan dat zij aangifte bij de politie hebben gedaan voor de (laatste) poging tot inbraak in de afgelopen 12 maanden. Meer dan 66% van inbraakpogingen worden evenwel niet gemeld bij de politie.

Als er gekeken wordt naar de evolutie van het aangiftegedrag voor de woninginbraken en pogingen tot woninginbraak tussen 2018 en 2024, kan er een daling in de aangiftebereidheid voor deze feiten worden vastgesteld. Tussen 2021 en 2024 is er een daling van de aangiftebereidheid voor de woninginbraken, waar er voor poging tot woninginbraak een status quo is.

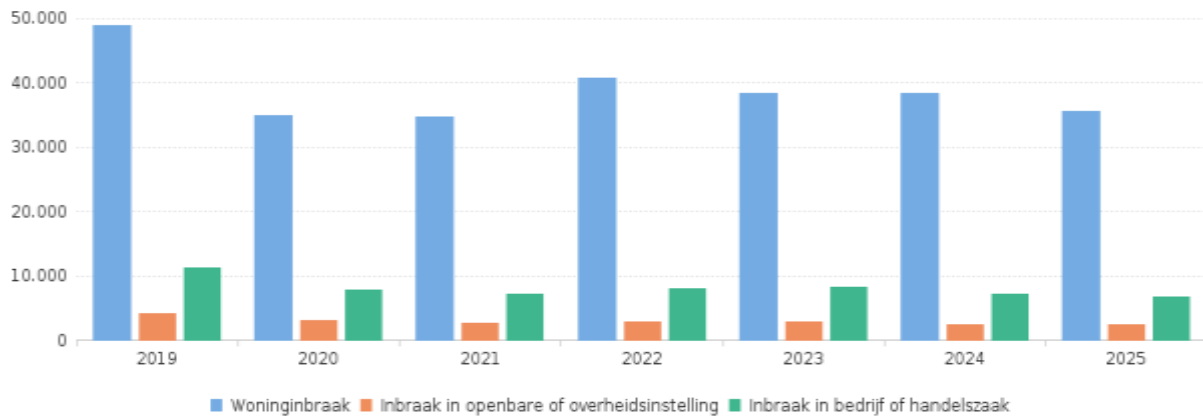
¹² <https://www.politie.be/statistieken/nl/veiligheidsmonitor>

¹³ Onderstaand worden percentages gepresenteerd, welke schattingen zijn van het *dark number* volgens het misdrijf op basis van de zelfverklaarde gegevens van burgers. De interpretatie van deze gegevens dient met de nodige omzichtigheid te gebeuren omwille van mogelijke biases/vertekeningen die verbonden zijn aan deze manier van dataverzameling (bijvoorbeeld sociale wenselijkheid en overrapportering van aangiften, rapportering van feiten die meer dan 12 maanden geleden zijn, verkeerd begrijpen van vragen, ...).

¹⁴ Cf. voetnoot 11 percentages.

De **inbraken in bedrijven of handelszaken** (-6,3% of -454 feiten) en de **inbraken in openbare of overheidsinstellingen** (-5,0% of -118 feiten) kennen een lichtere daling in vergelijking met 2024.

Grafiek 3: aantal geregistreerde feiten inzake inbraken in gebouwen

Bij de **voertuigdiefstallen** is er wat de autodiefstallen betreft een toename te noteren met 6.228 feiten in 2025 ten opzichte van 5.758 feiten in 2024. Het aantal registraties inzake motodiefstal (863 feiten) en bromfietsdiefstal (2.685 feiten) blijft status quo in vergelijking met 2024, toen er respectievelijk 872 (motodiefstal) en 2.662 (bromfietsdiefstal) feiten geregistreerd werden. Bij de **fietsdiefstallen** is er een daling van 12,4% (-3.365 feiten) vast te stellen. Zo werden er in 2025 23.688 feiten van fietsdiefstal geregistreerd, waar er in 2024 27.053 registraties waren.

Eind april 2023 werd een nieuw instrument in de strijd tegen fietsdiefstallen officieel gelanceerd, met name het nationale Mybike-fietsregistratieplatform (met toegang voor de politie). Op dit (gratis en vrijwillig toegankelijk) centraal fietsregister kan iedereen in België zijn of haar fiets registreren en identificeren met behulp van een unieke gratis sticker en zo beter beschermen tegen diefstal.

De aanwezigheid van deze permanente sticker kan potentiële dieven afschrikken. Dankzij de registratie in het centraal register zal de politie de rechtmatige eigenaars meteen kunnen identificeren en contacteren.

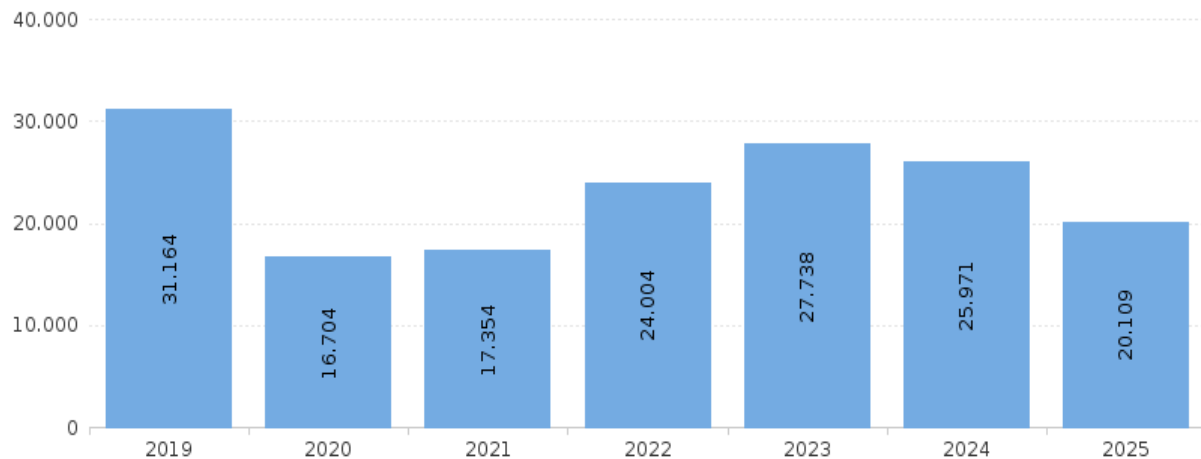
Veiligheidsmonitor 2024

Indien respondenten in de loop van laatste 12 maanden het slachtoffer waren van een **fiets- of stepdiefstal**, meldt 39,3% dat zij deze diefstal hebben aangegeven. Dit betekent dat het *dark number* ongeveer 60% bedraagt.

In vergelijking met de vorige edities kan worden vastgesteld dat het aangiftepercentage voor diefstal van fietsen en steps blijft dalen.

Ook een aantal andere diefstalvormen laten een sterke daling optekenen. **Zakkenrollerij** is één van deze diefstalvormen, die een daling kent. Zo werden er in 2025 20.109 feiten van zakkenrollerij geregistreerd, terwijl er in 2024 25.971 feiten werden gevat. Dit is een afname met 22,6% (-5.862 feiten).

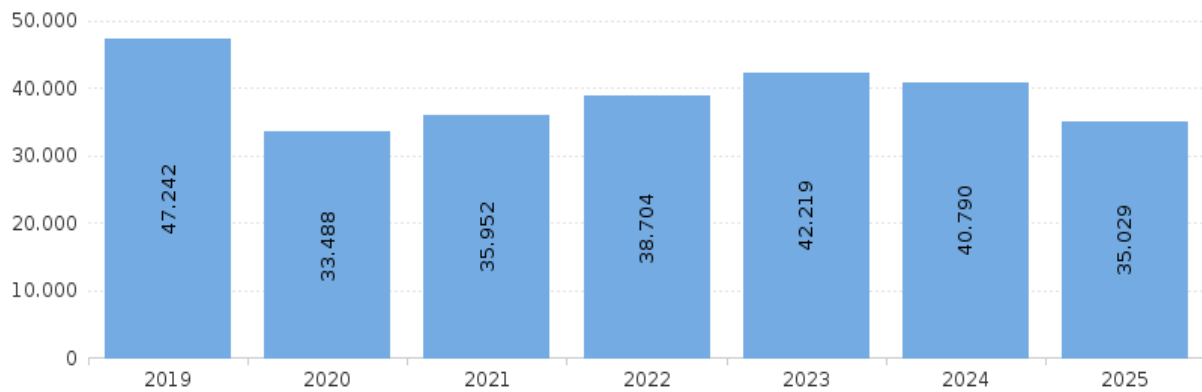
Grafiek 4: aantal geregistreerde feiten inzake zakkenrollerij

Tussen 2012 en 2017 kende zakkenrollerij een dalende tendens, maar in 2018 werd deze trend doorbroken. In 2020 is er een sterke daling die toe te schrijven valt aan de maatregelen in het kader van de coronacrisis om vervolgens een stijgende lijn in te zetten (tot op het niveau van 2018), maar in 2024 valt er een daling te noteren, die zich voortzet in 2025. De meeste feiten worden gepleegd op de openbare weg en in de spoorweg- en metrostations.

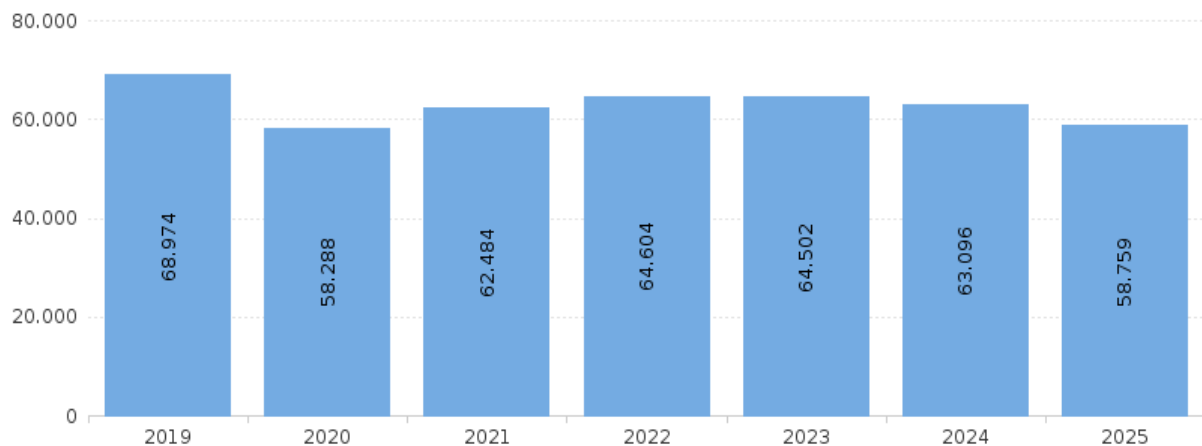
Verder valt er een daling met 5.761 feiten (-14,1%) te noteren bij de **diefstallen uit of aan een voertuig**. Dit fenomeen wordt als volgt gedefinieerd: Een diefstal of afpersing, met of zonder geweld, op eender welke plaats, van voorwerpen die zich in of aan een auto (personenauto, vrachtwagen, bus, ...) of een moto bevinden. De voorwerpen die hierbij het meest gestolen worden, zijn de identiteitskaart en/of paspoort, rijbewijs, bank- en kredietkaarten, geld en computers en hun toebehoren.

Grafiek 5: aantal geregistreerde feiten inzake diefstal uit of aan een voertuig

Naast de daling van registraties van diefstallen, wordt ook binnen de hoofdcategorie **beschadigen van eigendom** een duidelijke afname vastgesteld. Het aantal geregistreerde feiten van vandalisme daalde van 63.096 in 2024 naar 58.759 in 2025, wat neerkomt op een vermindering van 4.337 feiten of -6,9%. De meest uitgesproken dalingen doen zich voor bij vandalisme op voertuigen (-2.583 feiten of -8,6%) en bij andere vernielingen aan onroerende goederen (-1.015 feiten of -4,9%). Daarnaast wordt eveneens een dalende trend vastgesteld bij vandalisme op andere roerende goederen, graffiti en beschadiging van afsluitingen. Deze evolutie wijst op een algemene afname van vandalisme gerelateerde feiten binnen deze hoofdcategorie.

Grafiek 6: aantal geregistreerde feiten inzake vandalisme

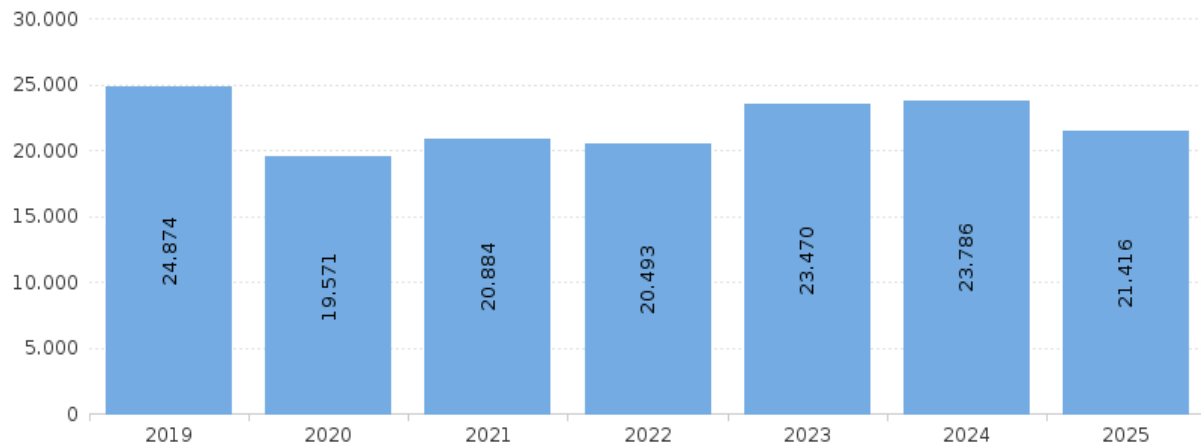

Ook binnen de hoofdcategorie **vreemdelingenwetgeving** is een duidelijke daling zichtbaar. In 2025 werden 35.996 feiten geregistreerd, tegenover 38.868 in 2024. Dat komt neer op een vermindering van 2.872 feiten, of een afname van 7,4%.

Deze evolutie is grotendeels te schrijven aan een daling van het aantal vaststellingen van illegaal verblijf. Het gaat hierbij om situaties waarin een persoon, bijvoorbeeld tijdens een controle, geen geldige verblijfsdocumenten kan voorleggen.

In 2025 werden 21.416 feiten van illegaal verblijf vastgesteld, tegenover 23.786 in 2024. Dat betekent een daling van 2.370 feiten, ofwel 10,0%. Deze afname speelt een belangrijke rol in de algemene daling binnen de categorie vreemdelingenwetgeving.

Grafiek 7: aantal geregistreerde feiten inzake illegaal verblijf

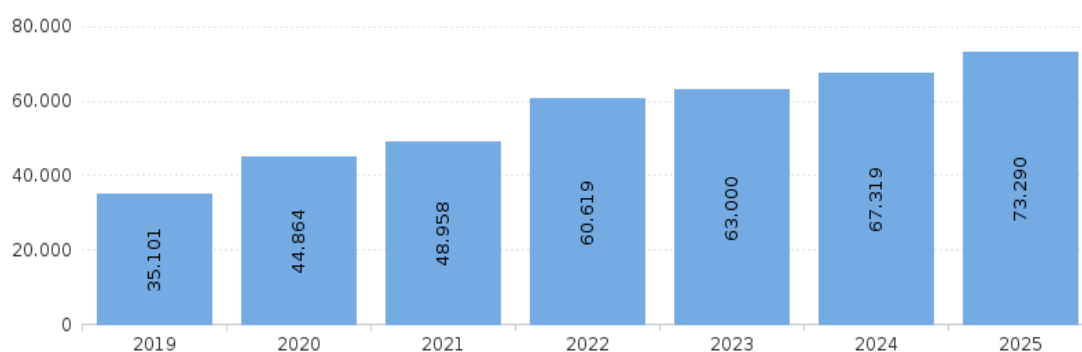

OPVALLENDE STIJGERS

Er kan opnieuw een stijging worden vastgesteld bij de inbreuken op de wet van 28 november 2000 inzake **informaticacriminaliteit**. Deze feiten nemen sinds het begin van de registraties bijna jaarlijks toe (met uitzondering van de jaren 2013 en 2014). Dat is het voorbije jaar niet anders. De geregistreerde feiten inzake informaticacriminaliteit gaan van 48.958 feiten in 2021 naar 60.619 registraties in 2022. In 2023 en 2024 is de stijging minder uitgesproken, maar zijn er respectievelijk 63.000 en 67.319 registraties. In 2025 stijgt dit tot 73.290 feiten. Dit is een toename in absolute cijfers van 5.971 feiten (+8,9%). Deze jaarlijkse toename kan tevens vastgesteld worden in onderstaande grafiek.

De term informaticacriminaliteit slaat op misdrijven die een inbreuk betekenen op de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informaticasystemen of de gegevens die daarin worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen.

Grafiek 8: aantal geregistreerde feiten inzake informaticacriminaliteit

De wet op de informaticacriminaliteit omvat 4 inbreuken: valsheid in informatica, informaticabedrog, hacking en sabotage. De hierboven vermelde stijging is het sterkst waarneembaar bij informaticabedrog.

Hacking wordt ook wel computerinbraak genoemd. Het betreft het zich onrechtmatig toegang verschaffen tot een informaticasysteem (externe hacking) of zijn toegangsbevoegdheid ertoe overschrijden (interne hacking) met inbegrip van de voorbereidende handelingen, hacking op vraag (opdracht geven of aanzetten tot) en het verkopen van de gegevens verkregen door middel van hacking. Bijvoorbeeld: inbreken in een bedrijfsnetwerk in het kader van bedrijfsspionage of het toegang nemen tot de e-mailaccount van iemand anders. Voor de hackings werden er in 2025 7.454 feiten geregistreerd. Dit is een toename met 1.219 vaststellingen (+19,6%) in vergelijking met 2024 (6.235 feiten).

Veiligheidsmonitor 2024

Bij **hacking** (inbraak in pc/smartphone/tablet) wordt er illegaal ingebroken in een computersysteem. Als hacken in het verleden vooral verwees naar hacking van computers, kan het vandaag ook betrekking hebben op smartphones en tablets. Er is met andere woorden een groter aantal mogelijke doelwitten.

Hacking kent een lage aangiftebereidheid en wordt door slechts 11% van de slachtoffers aangegeven bij de politie. Dit betekent dat het *dark number* bijna 90% bedraagt. Er is wel een toename met 3% van de aangiftebereidheid op basis van de resultaten van de Veiligheidsmonitor van 2021 en 2024.

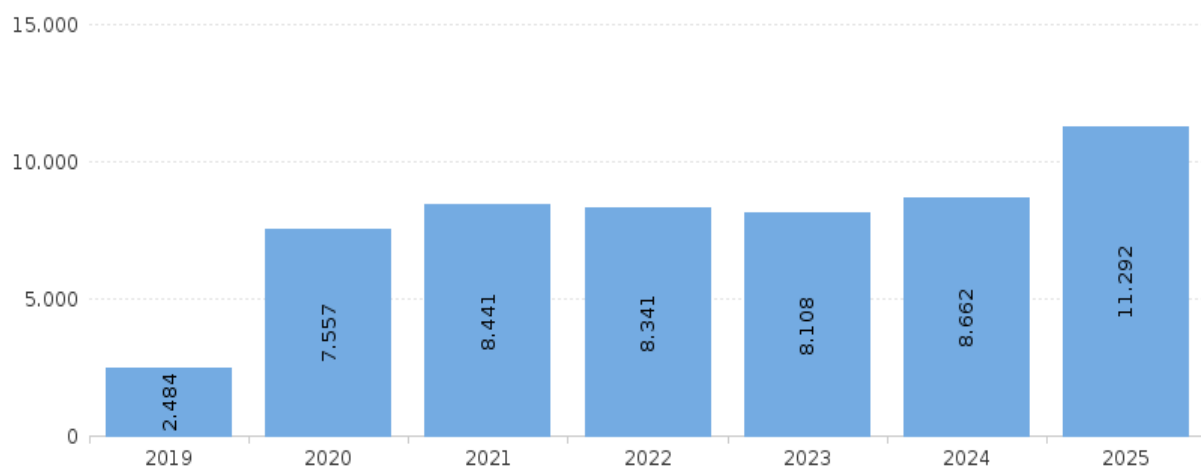
Informaticasabotage wordt ook wel omschreven als vandalisme in een informaticaomgeving. Het betreft het aanbrengen van schade door het invoeren, wijzigen of wissen van gegevens of door de normale aanwending van het informaticasysteem te veranderen terwijl men weet dat men daartoe niet gerechtigd is, bijvoorbeeld door het verspreiden van een virus. Bij sabotage is er een daling. In 2025 zijn er 356 registraties, waar er in 2024 422 feiten werden geregistreerd.

Valsheid in informatica verwijst naar het vervalsen (invoeren, wijzigen of wissen) van gegevens waardoor de juridische draagwijdte van de gegevens verandert of het gebruikmaken van dergelijke vervalste gegevens. Voorbeelden zijn vervalsing van kredietkaarten of aanmaak van valse profielen (bijvoorbeeld op Facebook, Instagram, ...) op naam van iemand anders. Voor valsheid in informatica zijn er in 2025 4.412 feiten geregistreerd. Dit is een stijging van 738 feiten ten opzichte van 2024 (3.674 feiten).

Informaticabedrog neemt het sterkst toe (in absolute aantallen) met een stijging van 4.080 feiten (+7,2%). Waar er in 2024 56.988 registraties waren, stijgt het aantal vaststellingen tot 61.068 in 2025. Informaticabedrog verwijst naar het bedrieglijk manipuleren van of omgaan met data in een informaticasysteem met het oog op het bekomen van een onrechtmatig economisch voordeel, bijvoorbeeld door via phishing bankgegevens van slachtoffers te verkrijgen en die te gebruiken om bedrieglijk geld over te schrijven.

Deze toename is deels te wijten aan het fenomeen van **phishing**. Dit is een specifieke vorm van informaticacriminaliteit, waarbij een crimineel zich voordoeft als een betrouwbare instantie (zoals een bank, overheidsdienst of bedrijf) met de bedoeling slachtoffers te misleiden en hen ertoe aan te zetten gevoelige informatie prijs te geven, zoals wachtwoorden of creditcardgegevens. Dit gebeurt vaak via valse e-mails of sms-berichten die legitiem lijken en een link bevatten naar een nagemaakte website, of een verzoek om persoonlijke gegevens in te vullen. In 2020 (7.557 feiten) was er een ongeziene toename van het aantal registraties inzake phishing, namelijk. Dit is driemaal zo veel als in 2019, waar er 2.484 registraties waren. In 2025 is dit aantal toegenomen tot 11.292 feiten. Dit is een stijging met 2.630 feiten (+30,4%) ten opzichte van 2024 (8.662 feiten).

Grafiek 9: aantal geregistreeerde feiten inzake phishing

Veiligheidsmonitor 2024

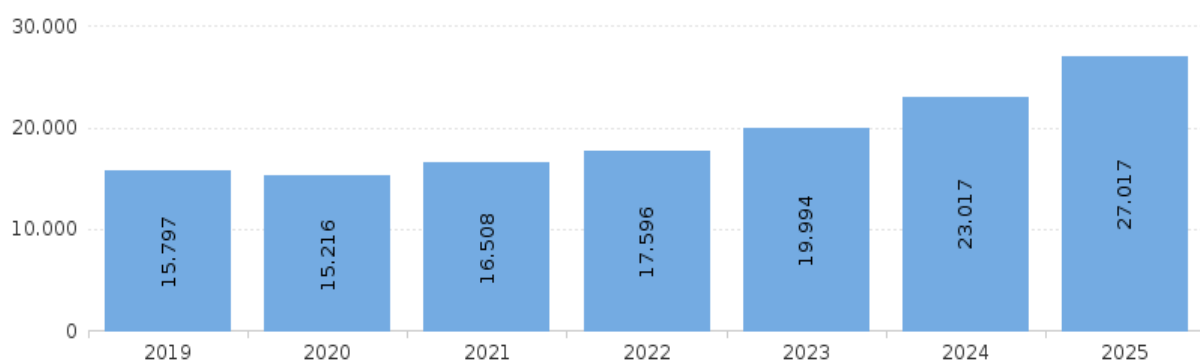
De vergelijking tussen de geregistreerde criminaliteit en het zelf-gerapporteerd slachtofferschap van de Veiligheidsmonitor doet een aanzienlijk hoog dark number vermoeden. Dit wordt bevestigd door de lage aangiftebereidheid: slechts 21% van de slachtoffers van voltooide phishing doet aangifte, en bij pogingen tot phishing zakt dit cijfer zelfs tot 4%.

Safeonweb¹⁵ bevestigt dat phishing een hardnekkig en wijdverspreid fenomeen blijft. In 2025 stuurden alerte burgers bijna 10 miljoen verdachte berichten door naar verdacht@safeonweb.be, wat aantoont dat criminelen nog steeds massaal phishingcampagnes opzetten. Verder blijkt uit een bevraging van het Centrum voor Cybersecurity België dat 43% van de Belgen dergelijke berichten actief doorstuurt, wat een belangrijke bijdrage levert aan de collectieve weerbaarheid. Deze meldingen voeden onder meer het Belgian Anti-Phishing Shield (BAPS), dat verdachte links detecteert en internetgebruikers automatisch waarschuwt—goed voor maar liefst 200 miljoen waarschuwingen in 2025.

Tegelijk evolueert phishing voortdurend. Criminelen maken steeds vaker gebruik van Artificiële Intelligentie, zoals bijvoorbeeld *deepfake*¹⁶-technologie om overtuigende en moeilijk herkenbare berichten te creëren. Dit onderstreept het belang van blijvende sensibilisering en een kritische houding ten aanzien van digitale communicatie.

Een andere stijging kan worden vastgesteld binnen de hoofdcategorie jeugdbescherming. Deze toename is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de inbreuken op de **wet op de jeugdbescherming** (+4.000 feiten of +17,4%). Dit zijn inbreuken op de Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade. Dit betreft verontrustende opvoedingssituaties (VOS), overtreding van de voorwaarden opgelegd door de jeugdrechter (huisarrest, omgaan met bepaalde jongere(n), verbod zich te begeven op een bepaalde plaats). De stijging zet zich door, gaande van 17.596 inbreuken in 2022, 19.994 registraties in 2023 en 23.017 feiten in 2024 naar 27.017 feiten in 2025.

Grafiek 10: aantal geregistreerde feiten inzake wet op de jeugdbescherming

¹⁵ <https://safeonweb.be/nl/actueel/tsunami-aan-phishingberichten-blijft-internetgebruikers-teisteren>

¹⁶ Een *deepfake* is een tekst, beeld of geluid dat met artificiële intelligentie is gemanipuleerd zodat het lijkt alsof iemand iets doet of zegt wat nooit echt is gebeurd. Het woord is een samentrekking van *deep learning* en *fake*.

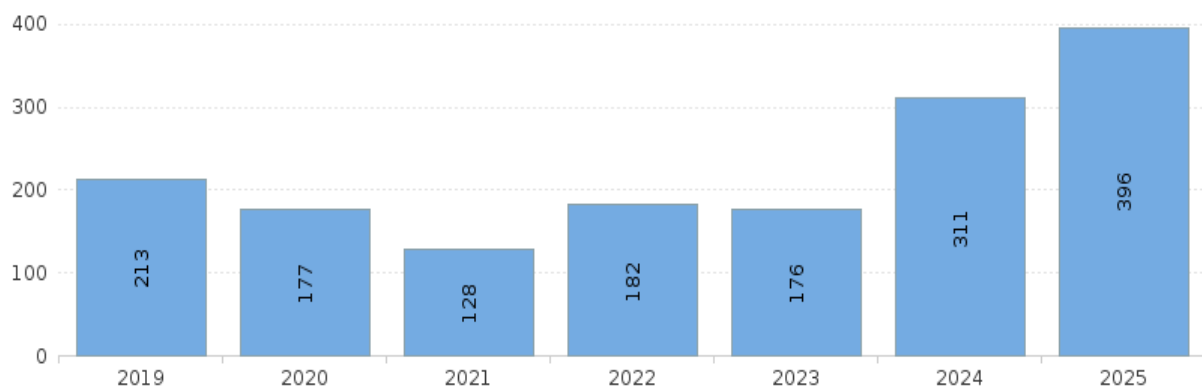
Ook de jaarcijfers van het Openbaar Ministerie¹⁷ tonen aan dat jeugdbescherming een centrale en groeiende opdracht blijft. In 2025 registreerden de jeugdparketten 200.177 nieuwe jeugdbeschermingszaken, het hoogste aantal sinds het begin van de statistieken en een stijging met 9% ten opzichte van 2024. Deze dossiers hebben hoofdzakelijk betrekking op twee grote categorieën: verontrustende opvoedingssituaties (VOS) met 126.689 zaken, en jeugddelicten, goed voor 73.488 zaken.

De stijging doet zich in beide categorieën voor en past binnen een langere trend: over de periode 2016-2025 nam het aantal jeugdbeschermingszaken met 41% toe. Opvallend is dat vooral dossiers rond verontrustende situaties sterk groeien, wat wijst op een toenemende maatschappelijke en sociale kwetsbaarheid van jongeren en gezinnen. Tegelijk stijgt ook het aantal dossiers rond jeugddelicten, met toenames in onder meer feiten rond openbare orde, eigendomsdelicten en persoonsdelicten.

Tot slot is er het fenomeen van **nepagenten**, waar de politie regelmatig voor waarschuwt. Dit zijn misdrijven waarbij de dader zich valselijk voordoet als politieagent (met uitzondering van het zich “virtueel” voordoen via internet of e-mail) om zo slachtoffers te misleiden en hun geld of waardevolle spullen te stelen. Vaak begint dit met een telefoontje waarin sprake is van een dreiging, zoals inbraken of fraude, waarna de daders aanbieden om bezittingen zogezegd “veilig te stellen”. In werkelijkheid worden deze goederen gestolen.

Zo werden er in 2024 311 feiten geregistreerd, terwijl er in 2023 176 registraties waren. In 2025 zet deze stijging zich verder door met 396 feiten. Dit bevestigt dat het fenomeen de laatste jaren in opmars is.

Grafiek 11: aantal geregistreerde feiten inzake nepagenten

¹⁷ <https://www.om-mp.be/nl/artikel/voorstelling-jaarcijfers-openbaar-ministerie-2025>
<https://www.om-mp.be/nl/artikel/persbericht-college-van-procureurs-generaal-voorstelling-jaarcijfers-openbaar-ministerie>

Dit verschijnsel heeft grote gevolgen voor de veiligheid, het vertrouwen en de geloofwaardigheid van de politie. Burgers vertrouwen erop dat de politie er is om hen te helpen. Nepagenten spelen in op dat vertrouwen en misbruiken het om slachtoffers te maken. Dit kan leiden tot zware financiële schade, maar ook tot gevoelens van angst en onveiligheid. Bovendien kan het wantrouwen creëren tegenover de échte politie, terwijl die net instaat voor bescherming en veiligheid.

Wat kunt u als burger doen?

Om uzelf te beschermen, is het belangrijk te onthouden dat de politie nooit geld, juwelen of bankkaarten komt ophalen en ook nooit naar uw pincode vraagt. Wees alert en neem onderstaande richtlijnen in acht:

- U kan steeds aan politieagenten vragen zich te legitimeren. Zij kunnen altijd een officieel legitimatiebewijs voorleggen.
- Laat nooit zomaar iemand binnen die zegt van de politie te zijn zonder dit bewijs te tonen.
- Geef nooit bankgegevens, pincodes of waardevolle spullen af aan iemand die hierom vraagt.
- Vertrouwt u de situatie niet? Neem zelf telefonisch contact op met uw politiezone.

